

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA BÖLÜMÜ
DERS İZLENCE FORMU

Dersin Kodu ve Adı	SVT104 Uygulamalı Çekim Teknikleri
Dersin Tanımı	Sinema ve Televizyonda yapım, estetik ve teknik öğeler, kamera, mercek, çekim ölçekleri, sinemada ses, kompozisyon ve çekim türleri bu dersin içeriğini oluşturmaktadır.
Dersin Kredisi	3
Dersin Verildiği Dönem	Bahar
Ders Günü ve Saati	Haftada 1 gün 4 saat
Dersin Formatı	Uzaktan Eğitim ya da yüz yüze eğitim
Dersin Yapılacağı Yer	Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü
Ders Sorumlusu	Öğr. Gör. Ebru ATEŞ
Ders Sorumlusunun e-Posta Adresi ve Ofis Yeri	ebuates@gantep.edu.tr Üniversite Bulvarı 27310 Gaziantep Üniversitesi Merkez Kampüsü, Güzel Sanatlar Fakültesi, Radyo, Sinema ve Televizyon Bölümü Şehitkamil/Gaziantep/TÜRKİYE
Öğrenci ile Görüşme Saatleri	Cuma 11:00 – 11:30 ve 13:00 - 14:30
Dersin Ön Koşulları	Dersin önkoşulu bulunmamaktadır.
Dersin Amacı	Bu derste öğrencilere sinemanın çekim süreci içine giren temel teknolojik konularının kavratılması ve uygulama becerisi kazandırılması amaçlanmaktadır.
Öğretim Yöntemleri	<ol style="list-style-type: none">1. Anlatım2. Soru-Cevap3. Alıştırma ve Uygulama4. Çözümleme
Dersin İçeriği ve Hedefler	<ol style="list-style-type: none">1. Sinema ve Televizyonda yapımın parçası olan teknik ve estetik öğeleri kavrar2. Çekimle ilgili teknik öğeleri öğrenir

	<ol style="list-style-type: none">3. Çekim aşamasındaki teknik araçları kullanır4. Bir çekimin anlam yaratmadaki önemini kavrar.
Ders Geçme Koşulları	<ol style="list-style-type: none">1. 70 puan üzerinden değerlendirilecek ara sınav2. 30 puan üzerinden değerlendirilecek olan ara sınav öncesi uygulama ödevleri3. Ara sınav ve ara sınav öncesi uygulama ödevlerinin %40'ı4. 70 puan üzerinden değerlendirilecek yılsonu sınavı5. 30 puan üzerinden değerlendirilecek olan yılsonu sınavı öncesi uygulama ödevleri6. Yılsonu sınavı ve yılsonu sınav öncesi uygulama ödevlerinin %60'ı7. Toplamda iki sınavın ortalamasının 45 ve üzeri olması,8. Öğrencinin 8 saat ve üzeri devamsızlık yapmaması9. Öğrencinin puanının yeterli olmaması durumunda yılsonu yazılı sınavı yerine bütünleme sınavına girerek başarılı olması.
Ölçme ve Değerlendirme	<ol style="list-style-type: none">1. Dönem boyunca öğrenci vize ve final sınavlarından sorumludur.2. Telafi için bütünleme sınavları yapılmaktadır.3. 70 puan üzerinden değerlendirilecek ara sınav ve 30 puan üzerinden değerlendirilecek ara sınav öncesi uygulama ödevlerinin %40'ı etkilidir.4. 70 puan üzerinden değerlendirilecek yılsonu sınavı ve 30 puan üzerinden değerlendirilecek yılsonu sınavı öncesi uygulama ödevlerinin %60'ı etkilidir.5. Ara sınav ve final sınavının etki oranları ile elde edilen puanın 45 ve üzeri olması gereklidir.6. Dersin ölçme ve değerlendirmesinde ödev ya da açık uçlu sorulardan oluşan yazılı sınav tekniklerinden birisi uygulanacaktır.7. Gönderilen ödevlerde kopya ya da intihal tespit edilmesi halinde söz konusu ödevler geçersiz sayılacaktır ve öğrenci hakkında Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uygulanacaktır.8. Teslim süresi dolmuş ödevler değerlendirmeye alınmayacaktır.
Derse Katılım Durumu	<p>Öğrencilerin derslerin %80'ine devam etme zorunluluğu bulunmaktadır. Ancak özel gelişebilecek durumlarda; ders sorumlusu önceden bilgilendirilirse, bu devamsızlığın telafisi için öğrencilere değerlendirme ve bilgilendirme yapılabilir. Telafiyi sağlayıp-sağlamamaya karar vermek Ders Sorumlusunun, inisiyatifindedir.</p>
Kullanılacak Kaynaklar ve Kitaplar Listesi	<p>Ankaralığıl, N. (2015). <i>Çözümleme ve Örneklerle Sinemada Görüntü Düzenleme</i>. Konya: Literatürk Academia. Bordwell, D., Thompson, K. (2012). <i>Film Sanatı</i> (2012). Ankara: De ki Basım Yayım.</p>

	<p>Brown, B. (2011). <i>Sinematografi Kuram ve Uygulama</i> (3. Baskı). İstanbul: Hil Yayınları.</p> <p>Can, A. (2005). <i>Kısa Film</i>. Konya: Tablet Yayınları.</p> <p>Irving, D., Rea, P. W. (2004). <i>Sinema ve Videoda Kısa Film: II. Cilt Yapım</i>. İstanbul: Es Yayınları.</p> <p>Mascelli, J. (2002). <i>Sinemanın Beş Temel Ögesi</i>. Ankara: İmge Kitapevi.</p> <p>Şakacı, H. (2018). <i>Dijital Sinemada Sesin Kullanımı</i>. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul</p>
--	---

HAFTALIK DERS PLANI

1. Hafta	<p>Konu: Derse genel giriş, dersle ilgili açıklamalar Amaç: Öğrencinin ders hakkında bilgi sahibi olması Ders Öncesi Görevler: - Ders Sırasında Yapılacaklar (Dersin İşlenişi): Dersi öğretim elemanının anlatımı Ders Sonrası Görevler: Ölçme-Değerlendirme: Ders kaynak listesinin öğrenciler tarafından temini</p>
2. Hafta	<p>Konu: Sinema ve televizyonda yapım (prodüksiyon) Amaç: Öğrencinin yapım öncesi, yapım ve yapım sonrası aşamalarına ilişkin teknik ve estetik olgular hakkında bilgi sahibi olması <i>'Bir filmin yapım aşamaları bir fikrin ortaya çıkışından gösterime girinceye kadar geçirilen süreçleri ifade eder. Dünyada yaygın olarak kabul görmüş üç aşama vardır. Bunlar; ön hazırlık aşaması (pre-production), çekim aşaması (actual production), çekim sonrası aşaması (post production)'dır. Ön hazırlık aşaması filmin doğuş aşamasıdır. Bu bölüm film hakkındaki tüm fikirlerin geliştirilip, planlandığı filmin amacının ve türünün belirlendiği aşamadır' (Can, 2005: 41-42).</i> Ders Öncesi Görevler: - Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersi öğretim elemanının anlatımı Ders Sonrası Görevler: Kamera hareketleri ve açılarını dikkate alarak seçilen filmin izlenmesi Ölçme-Değerlendirme: Vize Dönemi Sınavı</p>
3. Hafta	<p>Konu: Kamera açıları ve işlevleri Amaç: Öğrenci kamera açıları ve işlevleri hakkında bilgi sahibi olur. <i>'Kamera açıları, kameranın konuya yaklaşımının açıları ve kameranın konuya olan bakış yüksekliğinin ve düzleminin açıları şeklinde iki ayrı şekilde ele alınmaktadır. Bunlardan birincisi, izleyicinin bir gözlemci/tanık gibi mi yoksa filmin içindeki bir karakter gibi mi sahneyi gördüğü ile ilgilidir. İkincisi ise kameranın konuya olan konumu, fiziksel olarak bulunduğu nokta ile ilgilidir' (Ankaralıgil, 2015: 147).</i> Ankaralıgil, Nazım (2016). Çözümleme ve Örneklerle Sinemada Görüntü Düzenleme: Sinematografik Çerçevenin Temel Prensipleri. Konya: Literatürk Yayınları.</p> <p>Ders Öncesi Görevler: Kamera açılarını dikkate alarak seçilen filmin izlenmesi Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersin öğretim elemanı tarafından anlatılması,</p>

	<p>seçilen film üzerinden çözümleme yapılması Ders Sonrası Görevler: Seçilen ikinci bir filmin izlenmesi kamera açılarının ve işlevlerinin örnekler plan üzerinden açıklanması (Ara sınav ile birlikte değerlendirilecektir. Etki oranı %15'tir.) Ölçme-Değerlendirme: Vize Dönemi Sınavı</p>
4. Hafta	<p>Konu: Çekim ölçekleri, öznel çekim, nesnel çekim ve uygulamaları Amaç: Öğrenci çekim ölçekleri ve uygulamaları hakkında bilgi sahibi olur. <i>'Çekim ölçeği, mekânsal açıdan filmin geçtiği ortamın ve çerçeve içindeki ana öğenin ne kadarının görüldüğü ile ilgili sinemasal bir terimdir. Çekim ölçeğini etkileyen iki temel etmen kullanılan objektifin odak uzaklığı ve kameranın söz konusu öğeden ne kadar uzak olduğudur. Çekim ölçekleri genellikle insan vücudunun oranlarına göre isimlendirilmiş olmakla birlikte sadece insan vücudu için değil canlı cansız tüm varlıklar için geçerli olan parametrelerdir. Çekim ölçekleri temel olarak dokuz başlık altında toplanmaktadır; uzak plan, genel plan, boy plan, diz plan, bel plan, göğüs plan, omuz plan, baş/yüz plan, ayrıntı/detay plan' (Ankaralığıl, 2015: 137-138).</i> Ankaralığıl, Nazım (2016). Çözümleme ve Örneklerle Sinemada Görüntü Düzenleme: Sinematografik Çerçevenin Temel Prensipleri. Konya: Literatürk Yayınları.</p> <p>Ders Öncesi Görevler: 3. Hafta verilen ödevlerin teslimi Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersi öğretim elemanın anlatımı, örnek film üzerinden gösterim. Ders Sonrası Görevler: Seçilen filmde çekim ölçeklerinden birer örnek bulunması ve açıklanması (Ara sınav ile birlikte değerlendirilecektir. Etki oranı %15'tir.) Ölçme-Değerlendirme: Vize Dönemi Sınavı</p>
5. Hafta	<p>Konu: Kameranın çekime hazırlanması, gerekli teknik ayarların yapılması ve tripod (kamera ayağı) kullanımı Amaç: Öğrencilerin DSLR makinaların temel çalışma prensiplerini kavramaları (Pozlama, Diyafram, Enstantene, ISO/ASA, Tripod Kullanımı) <i>'Pozlama çok karanlık ya da çok aydınlık demekten çok öte bir şeydir. Pozlama pek çok şeyi etkiler: görüntünün grenli ya da gürültülü olup olmaması, görüntüdeki genel kontrast, gölge ve parlak alanlarda ayrıntıları ve ince farkları görüp görememek. Renk doygunluğu ve kontrastı... Pozlama doğru ise sahnedeki renkler tam ve doymuş olacak, aslına sadık yansıtılacaktır' (Brown, 2014: 185)</i> <i>'Hemen bütün objektiflerde içinden geçerek filme ya da video algılayıcısına yönelen ışığın miktarını denetleyen bir düzenek vardır. Buna diyafram denir. Objektifin odak uzunluğu ile diyaframın çapı arasındaki orantı, diyafram değerlerini (f/stop) oluşturur' (Brown, 2014: 186)</i> Ders Öncesi Görevler: Seçilen filmde çekim ölçeklerinden birer örnek bulunması ve açıklanması (Ara sınav ile birlikte değerlendirilecektir. Etki oranı %15'tir.) Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersi öğretim elemanın anlatımı, örnek çekimler üzerinden gösterim Ders Sonrası Görevler: - Ölçme-Değerlendirme: Vize Dönemi Sınavı</p>
6. Hafta	<p>Konu: Objektifler (Mercekler) ve optik özellikleri Amaç: Öğrencilerin geniş, normal ve dar açılı objektiflerde görüş açısı, alan derinliği, hareket ve perspektif öğelerine ilişkin bilgilenmesi <i>'Kısa odaklı objektifin çok geniş görüş açısı vardır, uzun odaklı objektif ise</i></p>

	<p><i>teleskop veya dürbün gibidir, görüş açısı dardır. Uzun odaklı bir objektif uzamı sıkıştırır, kısa odaklı objektif ise onu yayar ve çarpıtır' (Brown, 2014: 7)</i></p> <p>Ders Öncesi Görevler: -</p> <p>Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersi öğretim elemanın anlatımı, örnek çekimler üzerinden gösterim</p> <p>Ders Sonrası Görevler:-</p> <p>Ölçme-Değerlendirme: Vize Dönemi Sınavı</p>
7. Hafta	<p>Konu: Kamera açıları ve işlevleri, çekim ölçekleri, öznel çekim, nesnel çekim ve uygulamaları ödevlerinin değerlendirilmesi</p> <p>Amaç: 3. Ve 4. Hafta derslerinin ve ödevlerinin uygulama öncesi tekrarı ve değerlendirilmesi</p> <p>Ders Öncesi Görevler: -</p> <p>Ders Sırasında Yapılacaklar: Kamera açıları ve işlevleri, çekim ölçekleri, öznel çekim, nesnel çekim ve uygulamaları ödevlerinin değerlendirilmesi ve eksiklerin giderilmesi</p> <p>Ders Sonrası Görevler: 3. Hafta ve 4. Hafta konularının bireysel olarak uygulanması (her başlık için ayrı fotoğraf uygulaması) Ara sınav olarak değerlendirilecektir</p> <p>Ölçme-Değerlendirme: Vize Dönemi Sınavı</p>
8. Hafta	<p>ARA SINAV (VİZE) HAFTASI:</p> <p>Sınavın Türü veya Türleri: Uygulama Ödev Teslimi</p> <p>Ölçme-Değerlendirme: 3. Hafta ve 4. Hafta uygulama ödevlerinin 15'er puan (toplam 30 puan) üzerinden başarısı. Ara sınav uygulama ödevinin 70 puan üzerinden başarısı.</p> <p>%80 devam zorunluluğu.</p>
9. Hafta	<p>Konu: Sinema ve televizyonda ses: Mikrofonlar, özellikleri, kullanımı. Film ve röportaj çekimlerinde mikrofon kullanımı</p> <p><i>'Ses sinyallerini (akustik ortamdan) elektrik sinyallerine(elektrik ortamına) çeviren elemanlara mikrofon denir. Mikrofonların değişik tipleri olmasına rağmen genel çalışma prensibi hepsinde ortaktır; bütün mikrofonlarda diyafram bulunur ve akustik ortamdaki ses diyaframa çarpınca bir titreşim oluşturur. Mikrofonun yapısına göre diyaframdaki titreşimle orantılı bir akım değişimi meydana gelir ve akustik ortamda bulunan mekanik titreşimler (ses sinyali) elektrik sinyaline çevrilmiş olur' (Şakacı, 2010: 34).</i></p> <p>Şakacı, Hakan (2018). <i>Dijital Sinemada Sesin Kullanımı</i>. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.</p> <p>Amaç: Öğrencilerin mikrofon ve kullanımı hakkında bilgi sahibi olması</p> <p>Ders Öncesi Görevler: -</p> <p>Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersin öğretim elemanı tarafından anlatımı</p> <p>Ders Sonrası Görevler:</p> <p>Ölçme-Değerlendirme: Final Dönemi Sınavı</p>
10. Hafta	<p>Konu: Sinemada kompozisyon ve kadraja dair temel estetik olgular (hareket, ışık, renk, espas, perspektif, çerçeve içi, desen-doku,) ve görsel yapıya etkileri</p> <p>Amaç: Öğrencinin sinemasal kompozisyonun temel prensiplerini kavraması</p> <p><i>'Resim ve fotoğraf sanatının yüzyıllar içinde geliştirdikleri yöntemler, sinemada görüntü düzenleme konusunda oldukça etkili başvuru kaynakları olmuşlardır. Sinemasal çerçeveyi düzenlemekte kullanılan yöntemler arasında söz konusu iki</i></p>

	<p><i>sanattan alınmış bir yöntem de çerçeveyi bir desen ya da doku görüntüsü haline getirmektir. Desen ve dokular; çizgiler, şekiller, formlar, nesnelere ya da canlıların tekrarından elde edilebilmektedir'</i> (Ankaralığıl, 2015: 111).</p> <p>Ankaralığıl, Nazım (2015). Çözümleme ve Örneklerle Sinemada Görüntü Düzenleme: Sinematografik Çerçevenin Temel Prensipleri. Konya: Literatürk Yayınları.</p> <p>Ders Öncesi Görevler:- Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersi öğretim elemanın anlatımı, örnek filmler üzerinden gösterim Ders Sonrası Görevler: Seçilen film üzerinden anlatılan konulara birer örnek bulunması ve açıklanması (Final sınavına etki oranı %15) Ölçme-Değerlendirme: Final Dönemi Sınavı</p>
11. Hafta	<p>Konu: Sinemada kompozisyon ve kadraja dair temel estetik olgular (Üçte bir kuralı, alan derinliği, bakış ve baş boşluğu, çizgiler, üçgenler, dengeli kompozisyon dengesiz kompozisyon, ön plan- arka-plan, açı-karşı açı, açık kompozisyon-kapalı kompozisyon) ve görsel yapıya etkileri</p> <p>Amaç: Öğrencinin sinemasal kompozisyonun temel prensiplerini kavraması</p> <p><i>'Baş ve bakış boşluğu, başlıca sinematografik kompozisyon kuralları içinde yer almaktadır. Bakış ve baş boşluğunun doğru ayarlanmadığı bir kompozisyon, bilinçsiz bir sinema izleyicisini daha ilk anda rahatsız edecektir. Bu nedenle çerçeve içine bir oyuncu yerleştirilirken ilk dikkat edilmesi gereken husus baş ve bakış boşluğunun ayarlanması olmalıdır. Baş boşluğundan kasıt, basit olarak karakterin başının üst kısmı ile çerçevenin üst kısmı arasında kalan mesafedir. Bakış boşluğu ile karakterlerin baktığı yöne doğru çerçeve içinde kalan mesafedir'</i> (Ankaralığıl, 2015: 39).</p> <p>Ankaralığıl, Nazım (2015). Çözümleme ve Örneklerle Sinemada Görüntü Düzenleme: Sinematografik Çerçevenin Temel Prensipleri. Konya: Literatürk</p> <p>Ders Öncesi Görevler:- Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersi öğretim elemanın anlatımı, örnek filmler üzerinden gösterim Ders Sonrası Görevler: Ölçme-Değerlendirme: Final Dönemi Sınavı</p>
12. Hafta	<p>Konu: Sinema-tv çekimlerinde aks (ilgi) çizgisi (180° kuralı), 30 derece kuralı ve uygulamaları</p> <p>Amaç: Öğrencinin aks (ilgi) çizgisi (180° kuralı)'nı kavraması</p> <p><i>'Devamlılık söz konusu olduğunda bir sahnenin mekanı aksiyon aksı veya merkez hattı ya da 180 derece çizgisi olarak anılan model ile oluşturulur. Sahnedeki aksiyon açık ve net bir çizgi üzerinde gerçekleşiyormuş gibi varsayılır. Bu aksiyon aksı, kameranın aksiyonu kayda alırken konumlanacağı noktayı belirleyen bir yarım daire ya da diğer deyişle 180 derecelik bir alandır. Sonuç olarak yönetmen çekimlerini bu merkez hattı göz önünde tutarak tasarlar, çeker ve kurgular. Her biri çekimleri kayıt ve mizansen 180 derecelik alanı yeniden kırarak ve bunu tekrarlayacak biçimde yönlendirilir'</i> (Thompson ve Bordwell, 2010: 236).</p> <p>Bordwell, David, Thompson, Kristin (2010). <i>Film Sanatı</i>. Ankara: De ki Basım Yayım</p> <p>Ders Öncesi Görevler:-</p>

	<p>Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersi öğretim elemanın anlatımı, örnek filmler üzerinden gösterim</p> <p>Ders Sonrası Görevler: Seçilen film üzerinden 11. Haftada ve 12. haftada anlatılan konulara birer örnek bulunması ve açıklanması (Final sınavına etki oranı %15)</p> <p>Ölçme-Değerlendirme: Final Dönemi Sınavı</p>
13. Hafta	<p>Konu: Kamera Hareketleri</p> <p>Amaç: Öğrencinin kamera hareketleri hakkında bilgi sahibi olması</p> <p>Ders Öncesi Görevler:</p> <p>Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersi öğretim elemanın anlatımı, örnek filmler üzerinden gösterim</p> <p>Ders Sonrası Görevler: Seçilen film üzerinden anlatılan konulara birer örnek bulunması ve açıklanması (Final sınavına etki oranı %15)</p> <p>Ölçme-Değerlendirme: Final Dönemi Sınavı</p>
14. Hafta	<p>Konu: Genel konu tekrarı, dönem değerlendirmesi</p> <p>Ders Öncesi Görevler: -</p> <p>Ders Sırasında Yapılacaklar: Dersin öğretim elemanı tarafından anlatımı, soru cevap ile eksik konuların belirlenmesi ve tekrar edilmesi. Final uygulaması hakkında bilgilendirme</p> <p>Ders Sonrası Görevler: Final uygulamasının hazırlanması (Dönem boyunca öğrenilen bilgiler ışığında 2-3 dakikalık dramatik bir sahnenin görselleştirilmesi-bireysel uygulama)</p> <p>Ölçme-Değerlendirme: Final Dönemi Sınavı</p>
	<p>DÖNEM SONU SINAV (FİNAL) HAFTASI</p> <p>Sınavın Türü veya Türleri: Uygulama Ödevi Teslimi</p> <p>Ölçme-Değerlendirme: 10. Hafta ve 12. Hafta uygulama ödevlerinin 15'er puan (toplam 30 puan) üzerinden başarısı. Final sınavı uygulama ödevinin 70 puan üzerinden başarısı.</p> <p>Derse %80 devam zorunluluğu</p>